

Felvidéki Híradó.

KÖZMŰVELŐDÉSI, SZÉPIRODALMI, IPAR-, KERESKEDELMI ÉS KÖZGAZDASÁGI HETILAP.
MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Előfizetési árak:		Felolvas szerkesztő:	Főmunkatárs:	Magánhirdetések legutányosabban, árszabály szerint
Égész évre	4 frt	Fehér János.	Révész Lajos.	Hivatalos hirdetések díja: 100 szög 2 frt. ezentúl minden megkezdett száz szónál 50 kralt több.
Fél évre	2 „	Kiadóhivatal: a turoc-szt.-mártoni „Magyar Nyomda”.		Lapunk számára hirdetőket elfogad a „Hentes Igyékező” és a „Magyar Távir. Iroda” hirdetői irodája Budapest, Grassano-utca 1. szám.
Negyed évre	1 „	A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőségbe, hirdetések és előzetések a kiadóhivatalra címelve Turoc-Szt.-Mártonba küldendők.		

Az iskolai év elején.

Újra megtelek a tanintézetek csarnokai, újra megelégnültek a városok utcái. Örömmel látjuk felseregeli a vidéki városok és falvak gyermekeit, az ifjakat, a szellemi központokul szolgáló tanintézetekbe. Szép reményeket fűzünk előmenetelükhöz.

A felvidéki tanintézetek hivatása nemcsak az, hogy a tanulókat szellemi tápálekban részesítsék, hanem speciálisan az is, hogy az idegen ajkú tanulókat megmagyarosítsák nyelven és szellemben egyaránt.

A felvidéki iskolák tehát kiválóan szép hivatást teljesítenek. És ezen szép hivatást teljesítésének küszöbén, valamint minden évben, most is hazafias kötelességünknek tartjuk gondolatunkat papírra vetni, hogy úgy a közönség, mint a tanfelfrak foglalkozhassanak amaz eszmékkel, melyek ha nem is új gondolatok, de megszívlelésük mindenkor hasznos.

Tudjuk valamennyien, kik itt a Felvidéken működünk, hogy vannak pillanatok, talán idő szakok is, a midőn megszoktunk állapotni, azt hívn, hogy működésünk átázolhatlan akadályokba ütközik, avagy hogy bevégültük feladatunkat. Már pedig egyik hiedelem sem helyes. Nekünk a munkában kifáradhatlanoknak kell lennünk. És ha időközben elernyedtség lép meg bennünket, ha időközben félre vonulunk, az csak azért legyen, hogy aztán újult erővel láthassunk dologhoz. Mindenkinek megvan a maga hatásköre, a melyben alkalma nyílik a hazafias kötelességek teljesítéséhez.

Az iskolák feladata általában az oktatás és nevelés. A nevelés a legalsóbb iskolákban persze más, mint a középsikolákban. A népiskolákban a tanító nem pótolhatja, hanem csak kiegészítheti a szülői nevelést; de viszont a nevelésnek bizonyos módzatai az oktatás közép, sőt felső fokán sem nélkülözhetők.

Hogy mire kell irányulni a nevelésnek és miként változnak ennek módjai és eszközei az alsó, közép és felső oktatás körében, arról lehetetlen volna egy cikk szűk keretében csak futólagosan is beszélni. De van egy különös momentum, a mire az oktatás minden fokán

különös súlyt kell fektetni, s ez: a hazaszerelet.

A felvidéki iskolákban nyújtott nevelés-oktatásnak mindenekfelett magyar nemzetinek, hazafiasnak kell lennie.

Emlékezzünk, hogy II. Vilmos német császár a legerélyesebben hangsúlyozta a nemzeti nevelés szükségességét. És ha a nagy német nemzet szükségét érzi annak, hogy az ifjúság nevelése teljes nemzet irányban történjék, mennyiben inkább rá vagyunk erre utalva mi magyarok, akik idegenül állunk az egész világ népei között és akiket őseink vérén szerzett hazánkban is lépten nyomon megrövidíteni akarnak nemzeti jogainkban, a mi legközelebbi testvéreink, a velünk, a közöttünk élő nemzetiségek.

Sajnálatos hibája volt az fajunknak a multban, hogy midőn hatalma tetőpontján állott, nem törekedett nemzetiségét megszilárdítani törvényes és jogos eszközökkel saját hazájában sem. S ezt a hibát részben mi is átörököltük. Nem lehet tagadni, hogy újabb időkben a magyar társadalomban örvendtes mozgalmak indultak meg a magyar nemzet megszilárdítása érdekében, de mindez még csak a kezdetnek leteleje.

Mi magyarok annyira vagyunk lojalitással, hogy szinte felünk urak lenni saját hazánkban és engedjük, hogy idegenek sörpörjenek küszöbünk előtt. Attól felünk, hogy valamelyik külföldi zuglap összeszid bennünket, hogy az oláh diákok Ázsiába való visszakergetésünket indítványozzák, hogy a művelt külföldi barbároknak fog neveznünk bennünket, midőn legszentebb nemzeti jogainkat és kötelességeinket akarjuk érvényesíteni. Ezen félelem miatt aztán az igazi célt: fajunk megerősítését, nyelvünk terjedését, a magyar nemzeti állam felépítését árván hagyjuk.

El lehet mondani, hogy számot tevő nemzetek között a legközönyösebb a magyar önmaga iránt. Már pedig sorra vehetjük a nálunk nagyobb nemzeteket: az angolt, a franciát, a németet és a többi, s mindenütt azt találjuk, hogy minden téren a legerősebb nemzeti érület és törekvés uralkodik. De megszö-

gyenítenek bennünket a nálunk kisebb nemzetek is, mint a románok, szerbek, bolgárok és horvátok is, akik nem félnek attól, hogy idegen nemzetek milyen kritikát fognak gyakorolni nemzeti törekvéseikkel szemben. Ezek a kis nemzetek hangyaszigalommal és macacs kitarással erősítik nemzetiségüket.

És csakugyan kétségbe kellene esnünk, ha a fentebb vázolt szomorú állapotok Magyarországon nem volnának javíthatók. A mód, mely igénybe vehető, nagyon egyszerű és oly általános közkincs, a melyet a kisebb nemzetek már alkalmaznak. A magyar faj megszilárdításának ezen legegyszerűbb alapja és kezdete: a nemzeti nevelés. Minden iskolában, legyen az alsó-, közép- vagy felsőfokú, találjanak alkalmat a tanítók arra, hogy az ifjúságot ne világgönggá neveljék. A hol pedig a tanítók erre nem képesek, vagy nem bírnak hajlandósággal, ott az államhatalom lépjen közbe törvényes intézkedésekkel. Az ilyen iskolák minélelőbb államosítandók lennének. Így, ha nem volnánk is ott egyhamar, a hol a boldog kis nemzetek vannak, legalább közlekednünk a rendes mederhez.

Mert hiszen nagyon helyesen jegyezték fel annak idején, hogy Sedant a német iskolamesterek nyerték meg és pedig azzal, hogy a legerősebb nemzeti érületet csepegtették azok szívébe, akiknek fegyvere leigázta a világ legbatalmasabb államát és létre hozta a német nemzeti egységet.

Ma már kimondhatjuk exiomaiként, hogy minden oktatás és minden nevelés felszeg és hiányos, ha ez nem nemzeti irányban történik. És éppen azért az új tanév elején azt kívánjuk, hogy ezen vezéreszmé hassa át az oktatókat és tanulókat egyaránt, különösen itt a Felvidéken, ahol majdnem minden tanuló külön-külön kell megnyerni a hazaszerelet számára. Ajánljuk a középfokú iskolák tanárainak, ne engedjék a burjánt felnödni, mert hogy van itt is, ott is egy-egy burján, az több mint bizonyos. Ügyeljenek, nehogy alatomos kezek titkos egyesületeket létesítsenek!

A „FELVIDÉKI HIRADÓ” TÁRCÁJA.

Istvánffy új könyve.

(Palóc néprajzi tanulmányok.)

Magyarország 1000 éves fennállásának emlékét mennél fényesebben megemlépni, élenk gondja minden jóra való hazafinak széles az országban. Nemcsak az általán, nemcsak a törvényhatóságok, hanem egyesek s társulatok is leleményesen kieszelt módon iparkodnak szemléltethető, hozzáférhetővé tenni mindazt, ami a magyar nemzet életrevalóságának tanújele; a mi az ezer év óta itt élő nép megragadó sajátága.

Legújabbban a M. O. Néprajzi társaság határozta el, hogy a magyar nemzet ethnographiáját népszerűsítő füzetekben ismerteti meg a millennium unnepe. Hadd ismerje meg a nemzet az egyes vidékek lakóinak nyelvében, szokásaiban, viselkedésében, gondolkodás módjában és erkölcsében nyilvánuló sajátosságokat. Hadd tudja meg egymást tisztelni, szeretni mind a magyar.

Igazan életre való, szép gondolat; kivált, ha megdondoljuk, hogy 1000 év multán is olyan keveset tudunk egymásról mi magyarok.

A M. O. Néprajzi társaság és szép vállalatát egy jó ismerősünknek tanulmánya nyitja meg.

Istvánffy Gyula, líptó-szt.-miklósi tanár »Palóc néprajzi tanulmányok« című füzete az, mely a jelzett társaság kiadásában Budapestben jelent meg. (Ára 1 korona, megszerethető a társaság alelnökénél, dr. Munkácsi Bernátnál, Bpest, Zerge-utca 27. sz. a.) Szerző régi jó ismerőse a »Felv. Híradó« olvasóinak; hangulatteljes költeményeire, szívesen emlékezünk ma is. Két évvel ez-

előtt a »Palóc népmesék«-kel lépett a nagy közönség elé, mely azt a legrokonszenvesebben fogadta.

Hosszú éveig élt a figyelemes szemlélő e sajátságos nép között, érdeklődött annak minden furcsasága iránt és így nyert tapasztalatairól e két kötettel számolt el. Különösen e most megjelent tanulmánya igen becses adatokat tartalmaz az ethnographus és ethimologus számára — s komoly alaposságra mellett meg van az a nagy erénye, hogy előadása vonzó, népszerű; egészen alkalmas arra, hogy általános érdeklődést keltsen a szerző által annyira szeretett palóc nép iránt.

Hat kis rajzban mutatja be könyvében a palócokat. A »Matraíjai palói lakodalm«-élenk varázsoja őket, amikor mulatnak. A »Matraívidéki palói szokások« megismerteti a husvétii ceremóniákat, a majfa felállítását, a Gergely-járas, a Szt.-István éji tűzúras öseredtető szokásait. A »Palóc temetkezési szokások« szintén igen érdekes rajzát nyújtja e nép kegyeletének. A »Palóc gúnynevek« és »Babonák« a nép kedveltségének és naivságának élenk képei; míg végre a »Palóc népdalok« minden sorából az őszinte érzés megkapó közvetlenséggel jut kifejezésre.

Műmellettek gyanánt Istvánffy Gyuláné atirátában 6 palóc népdal kottája van csatolva.

Igen melegen ajánljuk e tanulságos és élvezetes tanulmányt olvasóink figyelmébe.

Sz. S.

Jolán regénye.

A tánc forgatagában merült el. Parás homlokát a márvány-oszlophoz támasztotta, a márványú hidege szerte felúditte. Mintha kaleidoszkópba nézett volna, a színek zónátlansága izgatta pupilláját. Elandolodott. Egyszerre azonban fölriadt. Látott vert szép leány ál-

lott meg előtte, izgatottan, Jolán volt. Nappali és éjjeli álmainak Jolánja. Szemei jobban csillogtak mint gyémántjai.

— Tanár! — beszélt szakgatottan — most nem érünk rá magyarázatokra. Sejtelmem azt sugja: szeret. Nos hat, bizonyítsa meg. Tüntetőleg foglalkozzék velem az este. Érti? Tüntetőleg!

Hamory Mihály, a keleti nyelvek és bölcsészeti tudományok tudora úgy érezte, hogy forog vele a világ. Azt hitte, hallucinációi vannak. De nem! Érzékei nem csalhatók, hiszen Jo'án mosolygott rá biztatóan, ki eddig a tanár epedését semmibe se vette. Az a Jolán mosolygott őra, a kit az udvarlók serege vert körül, mert szép volt és mert raragyogott a Varady-cég kikiáltott gazdagsága.

Hamory egyébként határozott ember volt és hozzá, szerelmes a végtelenségig. Odaszegődött a szép leányhoz és helyekről vitte karjaiban. A szoba-tudós, ha éppen úgy fordult, nem tűnt ki azzal a szögletességel, mint rendtársai.

A társaság pedig találgatta, hogy mi az ördög ütött ahhoz a fiúszerezh? Mert csodálatosan jellemző, hogy a pénzarisztokracia szemében a tudomány papja nem egyéb, mint físzter.

Hajnál kezdte bontogtani fatyolát. A jutta-függőnyt fölbillentve, becsapott a hús, reggeli ózondús ajer. Bagdyát a vizagos hanglutt.

Jolán ezeket sugta a Hamory fiúébe:

— Kedves Hamory! legyen szives hívja ide Antalfyit. Egy barátom kert föl valami eszeszsétségre. Bagdyát mosoly húzódtott el arcan. Hiszen tudja. Egy eleven postillon d'amour vagyok.

Hamory ajkaba harapott.

A gyorsírásról.

A mai korban, mikor gőzön nyargalunk, felhőkön úszunk, a villámmal írunk és a nappal festünk, mikor mindenben csak az időkimérésre fektetjük a fősúlyt, a közönséges írás mellett még egy más írásra is van szükségünk, melylyel képesek vagyunk az élő szót reptében a papírra vetni. Ez az írás a gyorsírás (stenografia). A szónoklatokat csak ennek segítségével örökíthetjük meg, csak ezzel írhatja le az ember gondolatait oly gyorsan, a mint azok agyában megfogalmaznak.

Már a régi rómaiak és görögök is arra törekedtek, hogy a közönséges írás jegeivel, különböző rövidítések alkalmazása által az élő beszédet követ-hessék. Később ezt egyszerű írajelké, betű elhagyá-sok és rövidítések által akarták elérni, hogy nem minden siker nélkül, arról a ránk maradt retorikai munkák tesznek fényes tanúbizonyságot. — A köz-zépkorban akadtak egyesek, kik a megelöv primitív rendszerű tökéletesítették, akadtak olyanok is, kik egész új stenografiai rendszerekkel léptek fel, melyek azonban kevés kivétellel nem feleltek meg eredeti céljuknak.

A modern gyorsírás Gabelsberger Ferenc al-kolta 1818-ban, mely hazájából, Németországból az egész művelt világba elterjedt. Jelenleg már minden művelt európai nyelvre át van ültetve, a magyar nyelvre Markovits Iván alkalmazta. Ezenkívül elter-jedt rendszer még hazánkban a Stolze—Fenyessy-féle. A gyakorlati igényeknek inkább az előbbi felel meg, azért minden valószínűség szerint ennek van szebb jövője.

A gyorsírás két részre oszlik: levelező-és vita-írásra. Az előbbi a közönséges írásnál ötszörte na-gyobb gyorsaságot biztosít, míg a vitairás, mely az előbbinek mintegy felétátását képezi, a leghevesebben elmondott szónoklat leírására is alkalmas. A gyors-írásban minden egyes betűnek meg van a maga jele, mely a közönséges írásnál jóval rövidebb és egyszé-rőbb. A magánhangzókat jelképileg jelöli. Így két mássalhangzó közt «e» betűt olvasunk, ha azokat egyszerűen egymás mellé írjuk, ha az elsőt vastagon írjuk «a-e» olvasunk köze, ha az elsőt emeljük «e-t», ha a második «u-t», ha öbölösítjük «o-t». Ezen-kívül a képzőkre, ragokra és a gyakrabban előfor-duló szavakra bizonyos törvényszerűség szerint al-kotott rövidítések vannak, pl.: ság=ág, tó=to, vagy néhány szó, mint: jel, nem, fel, cél, így stb. kezdőbe-tűjével jelöltetik, míg kevés, akár utolsó betűivel, vannak ilyen rövidítések is: boldog=bog, rövid=öid, lévén=lén stb. A vitairás nagyobb fokú összevonás-okat és betűkihagyásokat használ.

A stenografia megtanulása korántsem oly nehéz, mint a miyennek ezt a laikusok gondolják; 20—25 óra alatt alaposan meg lehet tanulni a levelezőírás-t, míg a vitairás elveinek elsajátítására sem kell több idő, természetesen, hogy a kellő gyakorlat nem marad-hat el. — Sokan sajátítják el magán szorgalomból ezt a művészetet*, mely még a nők közt is utat tört magának. Most már női gyorsírók is léteznek, sőt újabb időben képesített gyorsírástanároknak is vannak már. Ime bizonyítéka annak, hogy a nők finom ujjai nemcsak horgolásra és fűzésre alkalma-sak. Megbecsülhetetlen hasznát veszi a stenografának a középiskolai tanuló, de különösen az egyetemi hall-gató a tanár magyarázatának lejegyzésénél, valamint fogalmazványok, jegyzetek készítésénél, egyébrint alig van életpálya, melynél a gyorsírás sikerrel nem volna alkalmazható, azért a parlament falai közül már régen elszabadult az élet minden körébe.

A Gabelsberger—Markovits rendszerű gyorsírás-t hazánkban az Országos magyar gyorsíró-egyesület terjeszti. ebből törekvésben 27 vidéki gyorsírókör támogatja. Majdnem minden középiskolában nyitnak tanfolyamokat, ezekben évenként általán 3000 tanuló sajátítja el Markovits stenografáját. Van a központi

*A magánhasználatra leginkább ajánlható Bödögh Já-nos: A magyar gyorsírás tankönyve című műve. Kapható a szerzőnél Budapesten (Központi főtávirda).

— Szívesen!
Az ördögbe is! dehogyan szívesen... Hívó lenne bizonyos szempontokat keresett, de érezte, hogy imént betöltött szerepe nagyon hasonló a balkeztőszokhoz. Nem olvasott ugyan sok regényt, de sejtelméivel át tudta tekinteni a helyzetet. Nem volt ugyanis ismeretlen előtte, hogy Jolan és Antalfy között bizonyos intim viszony létezik. E viszony erre az esteire fölfüggesz-tett. Bizonyosan valami éfemér szerelmi összkulobozás az egész. És ez bantotta. Szertartáson ment Jolanhoz és olyan hidegen beszélt mint egy jégcsap.
— Antalfy böcsanatot ker nem jöhet. Végtelén-nül sajnálom, hogy nem sikerült önöket összebékítenem. Nem rajtam mulott. Többre nem vagyok képes. Aján-lom magam.

Jolan kisé megijesztette ez a kimért hideg hang.
— Tanár! Az égre kegyed félreért. Bszibonyít-sam? Nos, holnap kérje meg a kezemet. Most arra ke-rem, kerítse elő a kocsinkat.

Hamory, a bölcselתי tudományok tudorához ép-pen nem illo exaltációval szaladt le a lépcsőkn. A ho száltól oda künn. Behintette a foyer lépcsőit. Hamory-t, a mikor kiért, valami meleg arca csapta meg és lan-kadas fogta el. Mennyire megjédt. A foyer hőpályhét között csomóban látta piros verét. Az iment köpte ki.
A vér az szent dolog, mondja Turgenyev. Szent és félelmes. Nem terte sem oly hőrossza, sem olyan cinikus a földnek, a ki a saját előmlő piros vértől meg ne ijedj volna, ha azt nem az elszántság fegyvere ontja. A vér jelentkezése a halál hírnöke, a halál el-

egyesületek egy szakpája és egy szépirodasati fo-lyóirata, azonkívül évenként több mű lát gyorsírástati mezben napvilágot. Lassanként egész külön irodalom keletkezik, e tekintetben azonban még nem értük utól a külföldet, például Németországban még a klasz-szikusok művei is megjelennek gyorsírással írtva. Az egyesület minden évben két írásversenyt tart, hol az érdeklődő közönség személyes meggyőződést szerezhet az ifjú nemzedék előhaladásáról. — A Stolze—Fenyessy gyorsírók is alakítottak újabban egy országos egyület, tanfolyamokat is nyitnak a középiskolákban, de olyan szép eredményt még ko-rántsem tudnak felmutatni, mint a fent említett rendszer.

Még néhely embernek a gyorsírásról alkotott ferde nézetét akarom megcáfolni, ezek többnyire a tárgy nem ismeréséből származnak. Így sokan azt állítják, hogy a gyorsírt szöveg nehezen olvasható. A közönséges írásban is néhely embernek oly saját-zások kézvonásai vannak, hogy másnak nem kis megerőltetésbe kerül ezeknek kibetűzése. Így va-gyunk a gyorsírással is. Abban az esetben, ha valaki elhanyagja-velti írását, nagyon természetes, hogy nem kis dolog ezen hieroglifeknek értelmet kihozni. — Vannak olyanok is, kik azt hiszik, hogy a gyors-írás által a tanulóknak közönséges írása romlik el. Ennek ép ellenkezőjét állítom: az által, hogy valaki a vékony vonásoktól a vastagoktól megkülömböztetni és a belük viszonylagos nagyságot feltüntetni kénye-telen — mint a gyorsírásban van — írása, nem hogy nem romlik, hanem úgy finomságban, mint szépségben határozottan nyerni fog. A gyorsírást nehéz voltára vonatkozó állítások már az előbbieknél lettek meg-cáfolva.

A gyorsírás ma már meglehetősen elterjedtsé-gnek örvend, csupán az a baj, hogy többféle rendszer van, a helyett, hogy mindnyájan egyforma eszközök-kei törekednének a közös cél felé. Hanem erősen hisszük, hogy nem sokára eljön az idő, mikor a ke-vésbé helyes rendszerek követői felhagynak meddő küzdelmükkel és a «egyesítés» magyar gyorsírás terjesztése által szegődnek a nemzeti kultúra szol-gálatába.

Utópia az, hogy a gyorsírás valamikor kiszorít-hatná a közönséges írást. Mint a gőzmozdony fel-találása által nem lett felesleges a szekér, vagy mint a távirda nem szorította ki a levelpostát, úgy nem fogja sohasem a gyorsírás a kursív írást kiszorítani, hanem mind a kettő bekésen fog ezentúl is egymás mellett megférni. Wiesinger Frigyes.

A közegészségügyi kongresszus.

Most folyik Budapesten a nagy, nemzetközi köz-egészségügyi és demografai kongresszus. — A magyar orvosi tudományosság előkelőségei hónapok óta lázas munkában voltak, hogy a főváros törvényhatóságával és egész társadalomával s a ma-gyar kormányval kezet fogva meilőképén fogadják a művelt világ higienikus kitűnőségeit, akik Európa minden részéből, sőt a tengereken túlról is hozzánk seregleteket, hogy tanácskozzanak ama kérdések felett, a melyek az emberiség egyik legnagyobb kinségnek: a közegészség biztosítását és előreléteit célozzak.

S az a gazdag tárgysorozat, a melyet a hazai és külföldi tudós kongresszusai tagok előadásai s ezek nyomán meginduló viták fognak betölteni, ép úgy jellemzik a kongresszus fontosságát, mint azok az ünnepek, a melyekben a magyar társadalom és ko-rmány, sőt a koronás király képviseléseiben a ma-gyar korona örököse is részesíti a kongresszus tagjait.

A letargyalas alá kerülő fontos tudományi kérdések s már maga az a tény, hogy a kongresszus Bu-dapestben tartatik, bizonyossággal szolgálnak annak, hogy a közegészségügynek az emberi kultúrára oly lénye-ges feladatai hivatott elmék által a siker mind több és biztosabb reményével oldatnak meg, s hogy Ma-gyarország is művelt államhoz méltóan veszi ki ré-szét a munkából. A hivatalos Magyarországnak és a főváros társadalmanak pedig a kongresszus iránt ta-

núsított meleg és kitüntető érdeklődése azt tanúsítja, hogy a humanizmus és a kultúra általános terjedése nyomán az elmúlt idők sötét elfogultságával ellenlét-ben, általános elismerésnek örvend egy a szükséges-sege és a fontossága a higienikának, mint tisztelget-nék és nagybecsülésnek örvendenek azok az egyének, a kik a közegészségügy szolgálatában magukat a tár-sadalom jólétének áldozatul hozzák.

Csakugyan, egy ily kongresszus a demokráci-ának valódi ünneppája; felmagasztalója és dicsőítője a munkának, a tudásnak, amely oly sok ideig volt a születési előjoggal s a kiváltságos urk hivatalos-kaik szemben lenézett szerepe kárhoztatva. — És még más tekintetből is ünnep ez a tár-sadalom előlt.

Avagy nem jutnak-e eszünkbe azok az idők, a midőn Európa népeit legfeljebb ha közös harcok egyesítették egy-egy taborba, a midőn az emberse-retet, a szegények és betegek apólasa, a legalsó mil-liók lakásának, táplálkozásának és egészségének nem kis ismeretlen fogalmak voltak; a midőn dicsősé-gy vala az emberi vérenek kiontása, de nem vala dicső-ség a nyomorúság és szenvedés jajjainak enyhítése?

Majd a keresztény kultúra nyomán az egyház kebelében a szerzetes rendek tudása és önfeláldozó felebarátí szerellete, az irtalmak számaritánus péld-aként, megalkotta az első arvaházakat, lenchézaka-t, szeretetházakat és kórházakat.

Mennyi időnek kellett addig lefolyónia, amig a Krisztusi szüretet szelidsége az európai társadalom barbárságot annyira megváltoztatta, hogy a nyomor-ultaktól, szerencsétlenektől s a járványos kórok ál-dozataitól nem futva menekülünk többé, hanem enyh-ítő kezekkel nyujtunk nekik üdülést és vigasztalat.

Manap már — Istennek hála — az közegészség-ügy nem kötelességei nincsenek egy-egy kolostor falaihoz kötéve, az nem feltett kiváltsága többé az erény monopoliumát űző társulatoknak, az egészség-ügy ma már közérdek, annak apólasa az emberek vérebe átment kötelesség s a philantropia nemcsak érzelmi és éreányi a társadalom minden rétegét át-ható közös kincs leve.

Igy hatotta át a keresztény szeretet egytetemes-sege a társadalmat s így érte el az isteni kultúra legnagyobb jutalmát azért, hogy a népek nagykora-ságot a humanizmus általános elterjedésével megér-hette s azt jellemtekeny részben saját alkotásának vall-hatja.

HIREINK.

— Adakozás a Kossuth-szoborra. A lefolyt héten a következő adományok érkeztek be hozzánk: Kertész János tanár adott 2 frtot, Révész Lajos tanár 1 frtot; összesen begyűlt a múlt héten 3 frt, mely összeg a már korábban befolyt 17 frt-hoz számítva, a fösszeg 20 frtot tesz ki.

— Tanév kezdete. A turóc-zent-mártoni állami iskolában szeptember hó 6-án kezdődtek a előadások. Ez iskolák látogatottság tekintetéből — miként az aláb-biakból kitűnik — egyiket képezik a Felvidék legné-pesebb iskoláinak. Ugyanis a kereskedelmi középisko-lába beiratkozott 93 növendék. Ezek közül az első osztályra esik 44, a másodikra 26, a harmadikra 23. A polgári fűköiskolába beiratott 170 tanuló; e szamból az első osztályt látogatója 56 tanuló, a másodikát 44, a harmadikát 30, a negyediket 40. A polgári leányis-kola tanulóinak száma 90. Az első osztályra esik 26, a másodikra 26, a harmadikra 20, a negyedikre 18. Végül az elemi iskolák és óvoda növendékeinek száma szintén jelentékeny. Tehat ezen iskolák több mint 500 növendéknek nyujtanak évente műveltséget és haza-szeretetet.

— Hazafiás párt. A tresenői magyar hazafiakat, az ottani literatanus lelkészválasztás alkalmával felmerült események arra indítottak, hogy a lelkészválasztás körül bszorgoldók pánszlav iparosokkal és kereskedőkkel érez-tessék az ő letüket is. E célból az alábbi felhívást tettek közzé: »T. C. Tisztelettel felkérjük városunk és vidékének hazafiás közönségét, hogy Fabry Janos ifjéni

jegyzése. A tudóbiól kiköppött habos vérel egész lényed csodolatos metamorfózisom meg keresztül. Csodalato-san mondom. A kinek tődejéből egy csöpp piros vér tapadt a zsebkendőjéhez, annak homlokára a fagyos hálal ül. Nem kell nagy meggyőelőtőhettség, leolvas-hatja bárki.

Jolan is leolvasta. Meleg részvételt sórt: — De de Hamory! Mi lette ont? Sapadt. — Csekéység! A hálal jelentette be, hogy kérlel-hetetlenül el akar vinni. Jolan gúnys mosolylyal nézett az érzélogó síra. S magában ezt gondolta: a fiú észvesztőben belem bol-dondult. Kitűnő lesz tartaléknak.

Igyekezett méltóságos nyugalmat színelni. De mily kegyetlenül nehéz volt az. Az a nyomorult, szí-zsége fogai között, végsőig viszi a játékok. S nemek kitűnő ügyességével, szinte elkerülve a figyelő szemeket, odaszólt sataközben egy sugar barna férfúnak, ki egész estén tūntetőleg férfiak társaságban mulatott:

— Antalfy! Tehat kérlelhetetlenül szakt? — Igen. Nayszad akarta, kérlelhetetlenül. A szőke gyermek démoni volt e percében, kezét öklökre szorította. Szeme villogott. Az érzelmek egész orkánja viharozva át egész testén, szerencsére a mai tökéletes leánynevelés korában, még ily beszámíthatat-lan lelkiállapotban sem történnek zotrányok. A leányok manapság kitűnő nevelést kapnak. Pedig Jolan nagy és elpalásolthatlan vereiség érte. Nemcsak irigylet és szeretetére érdemes lovagját

üzte el szeszelyeivel, de ellene legjobb ütőkartyáját, Há moryt is elakarta venni a sors. Hamory ugyanis végig-rotta a lassú hervadási szomorú idejét. Az orvosok ön-magukban lemondottak, őt meg Revierával, Arcoval Abnaziával bztattak.

— És Hamory a lassu agóniájának ezt a modern Golgotháját végig elte. A nyar már Gleichenbergben taláta. A szelid stájeri levegő Magyarországról előtőró fuvalma sepegett fübebe édes ábrándokat. Képzeteiben, mely oly buja a tuberkulitokusknál, egy leány jelent meg. Szép életteli szőke gyermek. A reggeli zene el-mosódó accordjai törték csak át az erők koszorúját. Sehöl senki. És a bölcselתי tudományok professzora éle a bálí viziók reflexe ragyogott.

— Jolan, édes menyországom! — susogta. Gyöngéden érintettek vailait.

A tanár megrázkodott. Latományai alakot öltö-ték. Egy szőke gyermek mosolygott rá, Jolan. — Gondolta-e, hogy találkoznék? — nyujtotta a leány a vigasztalás balzsamát.

— Boldogod té. Eljött, hat szeret. És még mind-gig nem tett le a dőre álomról. E roskatag embered akar lenni?

A leány megrázkodott, de egy mély tekintet a tanára és belátta, hogy a beteg emberre mindent rá kell hagyni. — Az őné édes Mihály. A tanár sapadt arcan kigyűlt a láz. Mámorosan fogta meg a leány kezét. — Utánam jött?

hentesnél, Sztanek József itteni pknét, Hilbert Emil itteni füzkereskedőnél és Mikéska József itteni kocvácsnál, galád panszálv üzeméik miatt semmiféle vásárlást vagy megrendelést tenni ne méltóztassék. Kelt Trencsénben, 1894. évi augusztus havában. A hazafias part.

— **Városi hatóságunk figyelme.** Felhívjuk városi hatóságunk figyelmét Belicsko Janos helybeli lakos határozatát, mely az esti órákban valóstól-estig réme az arra járó-kelőknek. Így f. hó 5-én este 8 és 9 óra között egy cseled lenyákat támadott meg s hogy nagyobb baja nem esett, csak annak köszönhető, hogy a rohanó kutyát felnyitott esernyőjével hátrította el, a melyet aztan szét is tépett.

— **Vesztett kutyá garzdalkodása.** Nőesök községben szeptember hó 2-án Csapcsí Lstvan 18 éves szolgálegény megmarrt egy kutyát. Masnap ugyancsak ezen kutyát marta meg gazdjának sértéseit s csak ekkor jutott gazdjának eszébe, hogy jó lenne a dühögő ebet agyonütni. Három napi barangolás után — mely idő alatt az ősz szes közsegi kutyákkal marakodott — ki lett írva. A hatóságunk ezen körülmény 5-én bejelentetvén, a megyei állatorvos legott a helyszínrre ment s az elásott kutyán boncolás alkalmával a vesztéséget tényleg megállapította. Ennek folytán a marás következtében szerencsétlenül járt szolga a budapesti Pasteur felé intézte küldetett gyógykezelést végezt. A vestett kutyát által megmarrt sértések pedig szigorú zár alá helyezettek, míg a megmarrt kutyák kiirtását a hatóság azonnal elrendelete.

— **A hivatalos lapból.** A királyi Balló Péter líptó-szt.-miklósi kocsiagyáros és kártpostnok, valamint Kovács József ugyanottani bürgermagyok, a mult évben Líptó-Szt. Miklóson rendezett iparkilátás létrejötté és sikere körül szerzett érdemeik elismerésül a koronás arany érdemkeresztet adományozta.

— **Kiszirt szemű püspök.** Baltik Frigyes evangélikus püspök Líptó-Szent-Miklóson barátságos érzellettel van a magyarok irant s panszálv tanfőit, és papjait erélyesen utasítja hazafias munkálkodásra. Ezek most mint levelezők írja, azzal bosszúljak meg magukat, hogy a püspök arcképét — névtelen levelekben — kiszirt szemekkel küldik meg az egyházaknak. Hír szerint Baltik már sok ilyen szemtelen küldeményt kapott.

— **Kitüntetett igazgató tanító.** Smetana József, Znióvaralja mezőváros rom. kath. népi-kolajának igazgató-tanítója, a katolikus tanügy mezején kifejtett számos évi sikerűs működéséért, elismerő okirattal lett kitüntetve főtisztelendő Dr. Riméty Karoly beszercebányai megyés püspök úr ó méltósága által.

— **Hymen.** Bartos Gyula alsó-turcsói állami elemi tanító, képestett tanár f. hó 6-án tartotta esküvőjét Budapesten, nagypapján László Róziska úrhölgyével, öz. nagyapján László Janosé, hazierényekben gazdag, mélyvált, szép leányával. Násznapok voltak: Dr. Simonkay Lajos egyetemi tanár és Bartos Gusztáv kir. jarabíró. Kószorúspárok: vasvári Kovács Ilonka, nagypapnyai László Karoly; Blaha Mariska, Dr. Amberger Jenő. — Sok szerencsét és boldogságot kívánunk az ifjú párnak.

— **Athelyezés.** Soós Antal, a znióvaraljai állami tanítóképződe rendszer tanára a kun feleghelyi állami tanítóképződehez helyeztetett át a vallás-és közoktatási miniszterium által s helyébe utóbbi intézetből, Egner Adolf zenetanár helyeztetett át.

— **Balesetek Felső-Stubnyán.** Ritka község, hol annyi szerencsétlenség fordulna elő, mint Felső-Stubnyán. Lakosainak legnagyobb része az erdőkben favagással, csúsztatással és zsindelekészítéssel keresi meg mindennapi kenyerét s nem tartozik a ritkaságok közé, hogy vizgázatlanság folytán egyik vagy másik labat, kezét őrti, vagy ott marad a lehulló fak közt. Ezeket a mindennapi szerencsétlenségeket, melyeket a nép az utolsó időben jóformán már megszokott, még más szerencsétlenségek szaporítottak utjában. Volt a községnék egy híres ácsmestere, ki ügyességé mellett ezermesternek neveztek az egész környéken; ezzel a minap az a szerencsétlenség történt, hogy egy alacsony csűr tete-

— Utána.

Leült mellé. Az azurkék égen áttetsző, fehérfelhő terült el, mint egy menyasszonyfátyol. Erdei madarak vígan csicseregtek. A nap a fak galyain megszuroidott és csodálatosan világította be a tanár homlokát. Mint a hogy a szentek glóriáit festik ezek őrti. És mellette valóságos meséket mondott a leány. Beszélt szerelemről, egészségről. Olvadva, megittasodva, zakatoló tudóvel hallgatta ez a jöhismű fiu.

— Milyen szép is lesz az.

Másnap a barátok templomban lélekharang szólt. Egy reménykedővel ismét kevesebb. Híre járt, hogy nem közönséges ember halt meg. Egy fiatal professzor, a kit a tudomány keseregve gyászolt.

... Delután a korzon Varady Jolan kisé mosolygva beszélte el leány-baratnőinek, hogy a fiu menyenyire és mily észvesztően belé volt bolondulva, sőt annyi öntelenség is lakott benne (a mi igazán nem illik egy professzorhoz) hogy azt hitte, ő, Varady Jolan érette jött a Lázárók ezen egyébként nagyon kellemes furdójába.

Hogy is ne, érte! A papa nagyon megjédt egy kis torokkatharus miatt.

A torokkatharus pedig afféle képzelt baj volt. Ellenben a nyári udulás igen jelentékeny sikerekkel járt. A szezon közepén már mint menyasszonynak gratuláltak az irigységtől pukkadozó barátok.

Verner László.

jéről lebukott és azonnal szörnyen halt. Két nappal később Rusznak Janos földmives tuskókat fuvarozott s haza előtt megálva, egyet a tuskók közül a kekekek alá tett, hogy az ökrök tovább ne vonják a szekeret. Az ökrök azonban valamitől megijedve, elragadták a szekeret s az ott játszó gyermekek közé vonta, a midőn az egyik másfél éves leányka a kekekek alá jutott s mire anyja oda futott, már csak szétzúzott holt testét emelhetfe fel. Ismét rövid idő múlva történt, hogy Mocz Ferenc tizenhárom éves pasztor fiú, unalmat avval rövidítette meg, hogy köveket eresztett le egy meredek dombrol és társaival balmulta azoknak meggyorsított futását. A közelben egy másik hat éves fiú, testvérelével szintén legeltette nyáját és felve nehogy valamelyik kö kárt okozzon, oda-futott és igyekezett őket elhajtani. E közben egy lefelé guruló kő a szegény kis fiút halántékán találta, s mire hazavittek — meghalt.

— **A körműcbányai magyar-egyesület f. hó 2-án esti 8 órakor, a városi iskolák dísztermében, a körműcbányai áll. forealiszkola javára, szavaló- s zenélő estét rendezett, a melynek műsora a következő volt: 1. Gondviselés. Költemény, írta Imrei Janos, szavalta Imrei Edit. — 2. Cigány korszak a magyar zene történelmében. Írta s felolvasta Matunak Mihály. — 3. a) Hadik őbester nótája (a XVIII. sz. utolsó negyedéből). Biharitól. b) Húsz tálleros verbunkos (az 1809. insurrekció korából) u. atoll. e) Száz ember verbunkos (u. abból az időből. Boka Andrástól. d) Sarkantys verbunkos (u. abból az időből). Biharitól. e) Verbunkos (u. abból az időből). Lavottától. Hegedűn előadta Matunak Mihály, zongorán kísérte Tavi Karolyné. — 4. Egy régi körműci poéta. Írta s felolvasta Versényi György. — 5. Dal (az ugynevezett Lagrange-aria) Erkel Hunyadi László című dalművéből. Énekelte Wildmann Adolfné, Antos Karoly zongorakísérelével. — 6. A kevlári búcsú Költemény, írta Heine, ford. Szász Károly. Szavalta Mézsaáros Gyözö. — 7. a) Ballada. b) Borsdal. Erkel Dózsa György című dalművéből. Énekelte Spannbauer Olga, Antos Karoly zongorakísérelével. — 8. Clary contra Clary. Monolog, írta Millaud, franciából fordította Fai Béla. Előadta Ploy Hermin. A nem nagy számú, de valogatott közönség igazi nem es elvezetett hallgatva a szíves közreműködőknek szép előadásait. A célra 76 frt folyt be, a költségeket a magyar-egyesület viselte.**

— **Tűz.** Líptó-Szt.-Miklósról írja levelezőnk e hó 2-áról: A szomszéd Benedekfalván tegnap déleán az ottani bérlőnél Rothchild Gyulánál, tűz ütött ki. A szél élesztette a tüzet és rövid idő alatt a lakás, a telt pajtak és a szomszédásban levő állami iskola langokban állott. A helybeli tüzoltóság jó felszerelvére elég korán érkezett a tűz színhelyére, de minthogy a magasban fekvő faluban kevés víz van, csak a tűz lokális zászara fordította a fógondot. A jószágot sikerült megmenteni, de a gazdasági eszközök és épületek a tűz martalékává lettek. Goldfinger Jakab helybeli tüzoltó süllyos sérülést szenvedett és midőn hazába hozták, gyermekei és felesége sírása a keményvívű embert is megindíthatta volna. A bérlő kára, minthogy nem volt mindene biztosítva, jelentékeny. Lőkőháza padlásán nagymennyiségű agyennű és fehérhúza is odaégett.

— **A kereskedelmi miniszter az idegen munkások ellen.** Lukács Béla kereskedelmi miniszter rendeleteit intézett az ország összes vasuti, hid stb. építési vállalatához, melyben kimondja, hogy ezeknél a vállalatoknál dolgozó munkásoknak legelőbb ötven százalékka lehet idegen, de ezt is csak akkor engedni meg a miniszter, ha a vállalkozók nem kapnak elegendő magyar munkást.

— **A Felvidék hazipara.** A líptóvármegyei házi ipart fejlesztő bizottság e hó 1-én Kúrthy Emil főispán előnközte által ülést tartott, melyen Lode Rezső iparfelügyelő is jelen volt. — Kiszely Árpád kir. tanácsos s tanfelügyelő az általa beszerzett adatok alapján a megye felis jarásában szintén a kender- és lészővész meghonosítását ajánlotta, de azoknálva a köcszövet és a halina készíttetés tartana célszerűnek. A bizottság, írja tudósítónk, magává is tette az előterjesztést azzal és Schavernoch György, kereskedő ajánlatát fogadta el, a ki hajlandónak nyilatkozott kello állami támogatás mellett a fenn elősorolt ipart meghonosítására s a kész cikkek elarusítására.

— **József főherceg állapota.** József főherceg immár jobban van. A laz csökött és a főhercegnek azóta jó étvágya van és nyugodtan alszik. A lobosodást az orvosok lokalizáltak. A főherceg gyöngéledése miatt valószínűleg tavolmarad az ősi nagygyakorlatokról, bár meg mindig reméli, hogy a gyakorlatok időjére teljesen megerősödik. A család köréből tegnap Margit főhercegnő és a férje Turn-Taxis főherceg elutazott. Keveset utaztak József-Ágost főherceg és a felesége Augustaa Alesuthra érkezett, atyjuk látogatására. A fiatal pár Pozsonyból érkezett Alesuthra.

— **Budapesti Hírlap.** Az újságszínalás egyik főfeleadata: a közönség helyes, gyors s pontos értesítése. Még száz éve sincs annak, hogy a magyar sajtó csak a Bécsből kapott legmagasabb engedélyvel vehetett tudomást a külföldi eseményeiről, így is csak hetek múlva. Ma huszonnegy óra sem mulhat el, hogy a közönséget ne értesítsük nemcsak hazánk, hanem az egész világ nevezetesebb eseményeiről. Tavírat, telefon éber levezető a világ mind a négy tájékaról s az ország minden népesebb pontjáról hírt adnak mindarról, a mi igényt tarthat a művelt ember érdeklődésére. Tudósításaink e rengetegéből kiválogatni és megrostálni, úgyesen és tetszősen feldolgozni azt, a mi a közönségre nézve szükséges, hasznos és érdekes: ebben a Budapesti Hírlap fenállása óta eddig utól nem ért példadással járt elől, mert szerkesztőségünk az a

meggyőződés vezeti munkájában, hogy a közönség semmit sem várhat el annyira újságtól, mint azt, hogy pontosan, megbízhatóan és lelkiismeretesen legyen tájékoztatva. Ez a közönség igazi anyagi és közművelődési érdeke, ez a mai zsmunalisztika fejlődési iránya. Ott pedig, nevezetesen azokban a rovatokban, a hol magának a Budapesti Hírlapnak a véleménye, ítélete, iránya, karaktere, egyszóval egyénisége nyilatkozik meg, tizenegy évi túlépróba után már mindenki tudja, hogy mit várhat a Budapesti Hírlaptól. Az előfizetési feltételek a következők: egy hónapra 1 frt 20 kr; negyedévre 3 frt 50 kr; fél évre 7 frt; egész évre 14 frt. Vidékrol legelőszérűbb a postautalványon való előfizetés. Cím: Budapesti Hírlap kiadóhivatala Budapestben, Rökk Száld-utca 4. szám és József-erős 5. szám.

— **Képek a szabadságharcból.** Gróf Kreith Béla a fővárosi 1848—49-i iskola igazgatója, 100,000 képet nyomtatott az izmukba leendő szétosztásán véget. E képek a szabadságharc dicsőségese momentumait és e korszak jelesnek arcsképeit ábrázolják. A szabadságharc erélye múzeum a hazafiasabb városokat, községeket és egyleteket kérte föl, hogy vásárolják tömegesen a honfui erényekre buzdító-képeket a melyeken leszakítható szelvények is vannak és ezeket a fővárosba randulók megtekinthetik a nagybecsi Erélye-múzeumban. Reméljük, hogy minden magyar város, község és egylet szívesen támogatandja ilyen módon az 1848—49-i dicső hőseink és vértanúkat e Pantheonát, a fővárosi Erélye múzeumot. A támogatók neveit hírlapilag teszi közé az Erélye-múzeum.

CSARNOK.

Egy pajkos level.

T. Redaktor Úr! Mióta ovoda-felügyelő bizottsági tagjelölt vagyok, szinte megfelledeztem az irodalom ápolásáról, a mivel a mi szűkebb hazánkban az irodalom rózssá kertjében nyílnak igen tarka virágok, hisz az irodalom kertjét öntözgetik sokan. Engemet ez idő szerint mélységes nagy ambíció hlví, a közügynek szentelni igaz tehetséget: tagja lenni az ovodabizottságnak. Végre is mért ne lehetnék? Tan hogy firtal vagyok. Ön kérem, ha úgy tiszteltemelőbb a dicsőségért, akkor bepuberezem a frou-frou-mat egy kis Blaha Lujza-rizsporrál. Egy kis talmi őszécs-eg menten meg lesz.

Mióta egy kedves barátomén bejutott, azóta nincs éjjelem és nappalom. Ma foil! Kétségel-nél bosszant a dolog, miért nem vagyok ben a bizottságban. Milyen érdekes is lenne. A választás előtt tucatszámra jönek a pályázók partfogásért. Milyen keresztényesen jóleső a szívnék magas partfogómat mind a harminc-negyennek odaigéni. Végre is módjában van az embernek.

Azán maga a választás. A megye mindég olyan előzékeny, hogy mindég olyan elnököt küld ki, a ki pompás cukorkakkal látja el a bizottság tagjait. Azaz, hogy újabb a cukeri-szopogatas szenvedelmé a férfakra is ragadott és igen komikusnak nének ki, amint a cukor-szopogatas alatt sebesen mozog a bajuzók.

Rengeteg cukrot el lehet fogyasztani, mi a jegyző a minisztérii táblázat elolvassa és mindegyik név után hozzáteszi: »megle ajánlat.

Szegény ön néimék, pedig nekik mit ér a megle ajánlat, a mit esetleg 100,000 kilométerrel szerettek be a mosolygó négyelet tiszteltemelő matronájától. Mire ide ér a megle ajánlat, végkép kihül és nem képes fölmelegteni egyetlen szavazót se. A megle ajánlatokrol nekem meggyőződésem, hogy csak úgy ér valamit, ha helyben kel és helyben melegítik, akkor csak ér valamit. Külömben uti figura céd!

Valóban szívszakadva varom, hogy magam is tagja legyek annak a bizottságnak, ekként elegend, hogy engem is boldogítani fognak megle ajánlatokkal.

Ámbár a redaktor úr lehetetlene gondolja, de van egy eszmém. Ha én leszek az ovoda-bizottsági tag: divatba fogom hozni a bizottságúleti toalettetek. És mért ne? Ha van séta-, hangverseny-, estely-, színház-öltöny, miért ne lenne bizottsági öltöny is. Lesz! És meglátjuk milyen lesz. — Akkor még kevesebbet fog éri a megle ajánlat és megeshet, hogy egy-egy bizottsági ülés után olyan rögtönzött tanulmányok rendezünk, hogy nevetni fognak meg az égi Cherubok is. No, de ne tessék azt hinni, hogy félek, mintha városunk tancvagyó közönsége a jövő bizatótá reményeitől kielegtelve nem lenne. A dalárda nem csak azért van, hogy Lengyelország keservét élénkélje, hanem ex ofiő, hogy tancaljon is. Mísóra oly gazdag, hogy már a jelgéből kitelik három három — piece. (Tisztelt szedő úr. Vigyázn: Nem pióca.) Hát a kereskedő ifjak. Ön, higység meg, ók nemcsak a pudli mellett szeretik tancolni, hanem a parketten is. Merkur ifjai azok, ha nem Schlesiennek hívják is őket, akik nem hazigyk magukat és a kasznó! az ő kedves, fedelhetetlen estelyei. Mintha, kánikula emez ugorka-érelő pilanatan között látnám a jövendő nagysikerű estelyeket. Együtt leszünk mindannyian. Hymen az ő rózsálcával nem igen csinált köstét. Mindenki a polgári házasság idejét várja. Változhatatlanul együtt vagyunk, a helyzet legelőbb abban fog változni, hogy a rendezőbizottság volt szives a kasznói felolvasásokkal programjába föl nem venné. Elismerésre méltó előzékenységet a tisztelt választmánytól.

Szóval jól mennék a telnek, ha az az impertinens Hymen nem mindég inkább másútt csapatongna. Attól tartok, hogy Hymen helyett majd csak valami szemüveges postásiszasszony fog összekötögetni: mert az általaíton telefon-korszak erősen kísért. Nagyon helyes. A kis Bokosné úgyszé váltig azon panaszodik, hogy a férj: minden idejét a kasznóban tölti. Ó neki nincs senkije, a mivel egy okos szót valthatna.

Mon dieu! Az előékeny férj megírte, hogy telefonhuzalt vezetett be és akkor kinnza meg a kis Bokosné a barátóit akár egész napon át.

Tessék mit meg nem érünk ebben a kis városban. Ma holnap már nemcsak szerelmes levelekben repülünk ideálunkhoz, hanem a valóságban is. Legyen csak készen a kormányozható léghajó! Eddig csak bankettekben jesszítette meg Tarjagoss Illés a közönséget e szóval: Szállok az úrhoz, most már repülni, szállni fogunk a nélkül, hogy a bor oldána fel az ember beszélő kedvét. Nem fogjuk a labunkat törni, legfeljebb a nyakunkat. Gyönyörű kilitások.

De nini! Most veszem észre, mennyi zöldséget is összeviszta irtam Redaktor úr. Az ovodással kezdtem és a repülővel végeztem. Nem folytatom tovább, mert a túrelmes olvasó igazan azt a jó tanácsot adhatná, hogy inkább harisnyákat s topoljakk. Öszintén szólván: ezt kellene is, különösen a magam — kékharisnyáit. Blanka.

Nyilttér.

(Az e rovatban foglalkért nem vállal felelősséget a szerk.)

Selyem hamisítvány. Egészünk el egy mintát a venni szándékolt fekete selyemből s a hamisítás rögtön kiderült: mert míg a valódi s jól festett selyem az elégetésnél nyomban összepödörödik és csakhamar kialszik, maga után csekély világosbarna hamut hagyván; addig a hamisított selyem (mely zsiros színű szallónas lesz és könnyen török) lassan tovább ég (minthogy rostszálai a festanyagtól telítetten tovább izzanak) és sötét barna hamut hagy maga után, de valódi selyem módjára soha össze nem pödörödik, csak meggöribül. Ha a valódi selyem hamuját összenyomjuk, elporzik, a hamisítványé nem — **Henneberg G.** (cs. k. udvari szállító) **selyemgyára Zürichben.** hazhoz szállítva, postaber és vámentesen szivesen küld barkinek is mintákat, akár egyes öltönyökre való, akár egész végekben levő valódi selyem szövetekből. Svajcha címzett levelekre 10 kros és levelzőlapokra 5 kros télyeg ragasztandó.

Leánytanodák figyelmébe!

Női-kézimunkák

rajzolt, kezdett és egész készen, valamint hozzávaló

hímzőszövetek, selymek és pamutok

legnagyobb választékban és legutányosabb áron.

• Árjegyzékek kivanatra ingyen és bérmentve. •

DEUTSCH MÓR FIAI Pozsony.

329 tk. sz. 1894.

Árverési hirdetmény.

A turóc-szt-mártoni kir. járásbírósg mint tkvi hatóság közhírre teszi, hogy a turóci ev. tanítók segélyző alapjának ifj. Zaborszky Szirotczi Károly s tsai elleni végrehajtási ügyében a beszercebányai kir. törvényszék területen levő Zabor községben fekvő

1. a zabori 34. sz. tkjvben A. + 3. 5. 7. és 10. sor-, 231. 294. 295. és 472. hr. sz. alatt felveit ingatlanokból ifj. Zaborszky Szirotczi Károlyt és Zaborszky Szirotczi szül. Jeszenszky Martine Paulát B. 6. i. és 15. t. alatt 2/3 részben megillető jutalekra 84 frt.

2. az ugyanottani 38. sz. tkjvben A. + 1. sor-, 74. hr. sz. alatt felveit s ifj. Zaborszky Szirotczi Károly, Jeszenszky Bence szül. Zaborszky Szirotczi Anna, kkoru Zaborszky Szirotczi Gyula Dénes, Albert és Antal nevére irt ingatlanságra s azon épült 28. ói. sz. házra 110 frt.

3. az ugyanottani 57. sz. tkjvben A. + 1—6. sor-szám alatt felveit ingatlanokból ifj. Zaborszky Szirotczi Károlyt és Zaborszky Szirotczi szül. Jesz nszky Martine Paulát B. 5. és 13. a. 2/16 részben megillető jutalekra 111 frt.

4. az ugyanottani 154. sz. tkjvben A. + 1. sor-, 57. hr. sz. a. felveit s ifj. Zaborszky Szirotczi Károlyt, kk. Zaborszky Szirotczi Gyula, Dénes, Albert és Antal nevére irt ingatlanságra 48 frt.

5. az ugyanottani 159. sz. tkjvben A. + 1. sor-, 125. hr. sz. a. felveit s Zaborszky Huszare szül. Buloyovszky Maria, ifj. Zaborszky Szirotczi Károly, kk. Zaborszky Szirotczi Gyula, Dénes, Albert, Antal és Zaborszky Szirotczi szül. Jeszenszky Martine Paula nevére irt ingatlanságra 85 frt 33 1/3 kr.

6. az ugyanottani 160. sz. tkjvben A. + 1. és 2. sor-, 370 és 412. hr. sz. a. felveit s Zaborszky Szirotczi sz. Feja Maria, Zaborszky Szirotczi Károly, kk. Zaborszky Szirotczi Gyula, Dénes, Albert, Antal és

Zaborszky Szirotczi szül. Jeszenszky Martine Paula nevére irt ingatlanságra 96 frt.

7. az ugyanottani 161. sz. tkjvben A. + 2. sor-, 293. hr. sz. a. felveit s ifj. Zaborszky Szirotczi Károly, kk. Zaborszky Szirotczi Gyula, Dénes, Albert, Antal, Zaborszky Szirotczi szül. Jeszenszky Martine Paula és Szukhra József nevére irt ingatlanságra 69 frt 33 1/3 kr.

8. az ugyanottani 201. sz. tkjvben A. l. 1—3. sor-, 51. 76. és 80. hr. sz. alatt felveit s kk. Zaborszky Zrubke Károly és Anna, Zaborszky Zrubka Ferenc, Zaborszky Huszare Györgyné szül. Zaborszky Huszare Paulina, Zaborszky Szirotczi Karolyné szül. Jeszenszky Paulina és Jeszenszky szül. Zaborszky Huszare Teréz nevére irt ingatlanokra és a 80. hr. sz. részleten 30. ói. sz. házra 336 frt és

9. az ugyanottani 212. sz. tkjvben A. + 1. sor-, 258. hr. sz. alatt felveit s ifj. Zaborszky Szirotczi Károly,

kk. Zaborszky Szirotczi Gyula, Dénes, Albert, Antal és Durik Cselár János nevére irt ingatlanságra 45 frt 33 1/3 kr. kikialtási arban az árverést elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlanság az 1894. évi szeptember hó 24-ik napjának d. e. 10 órakor Zabor községben a köz-ség hazánál megtartandó nyilvános árverésen el fog adatni.

Árverezni szándékozók tartoznak minden egyes ingatlanság kikialtási árának 10% át készpénzben vagy óvadékképes értékpapirban letenni, vagy pedig a banatpénznek a bíróságnál lett előleges elhelyezeséről kiállított szabályszerű elősmervenyt átszolgáltatni.

Kir. járásbírósg, mint tkvi hatóság.
Turóc-Szt.-Martonban, 1894. évi április hó 30-án.

Medzihradszky,
kir. aljárásbíró.

Főraktár: Budapest, 1894. augusztus 1-től saját házban VI., Váci-körút 57^a sz.

KÜHNE EDE

gazdasági gépgyár Mosonban, (alakult 1856-ban)

ajánlja általánosan kedvelt, egyszerűségében felülmulhatlan s több mint 14,000 példányban elterjedt

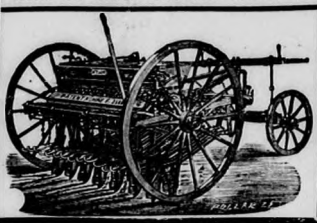
HUNGARIA DRILL és JUBILEUM DRILL

sorvetőgépeit leszállított áron.

Hegyes, hullámos területre „MOSONI DRILL” legújabb, legegyszerűbb sorvetőt.

Sack-féle ekék, két és többvasú ekék. Laacké-féle szántóföldboronák 12-féle nagyságban.

Laacké-féle kedvelt rétboronák. Rostak, Konkolyozók. Kifűnő szelelo magtár-rosta (33 frt), meglegő

munkaképesség.
VENTZKY-féle
FÜLLESZTŐK.
Szecska-és répvágók
stb.
Árjegyzékek bérmentve.
Főraktár:
BUDAPEST, 1894.
augusztus 1-től
saját ház
VI., Váci-körút 57^a

Kérjen ön csakis

„ZACHERLINT”

mert ez a leggyorsabb és legbiztosabb hatású szer mindenféle rovar kiirtására.

Mi szólhatna ugyanis világosabban utólerhetetlen ereje és jósága mellett, mint rendkívüli elterjedése; nem létezik szer, melynek forgalmát a Zacherlin-é sokkal felül ne muna.

Mindenkor lepecsételt üveg kérendő, de csakis olyan, mely a Zacherlin-néval el van látva. A többi mind hasznavehetetlen utánzat.

Árak: 15. 30. 50 kr., frt 1.—, frt 2.— üvegenként; 1 zacherlin spóroló 30 kr.

Turóc Szt.-Marton Fabry József	Lipto-Szt.-Miklos	Bodický D. M.	Rozsahegy	Markovický P.
Graber M. és fia		Trnowsky Józ.	Ruttka	Gál Emil
Soltész L.		Palka Péter		Sulc Adolf
Svare Kalman		Sawernoch G.		